

НЕНАД Д. КРСТИЋ
Универзитет у Новом Саду
Филозофски факултет
Нови Сад

УДК 81`367.624:81`367.623
(44+497.1)
Монографска студија
Примљен: 13.03.2013
Одобен: 23.04.2013

О СТРУКТУРИ АДЈЕКТИВАЛНЕ И АДВЕРБИЈАЛНЕ ГРУПЕ У ФРАНЦУСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Сажетак: Испитивање у овом раду је показало да су адјективалне и адвербијалне групе у француском и српском језику слично организоване. Заједничко им је то што се за главну реч, адјектив или адверб, везују зависни конституенти који се у оба језика распоређују испред и иза главне речи. Они који су испред главне речи углавном имају функцију одредбе (детерминанте), а они који су иза углавном функцију допуне (и одредбе у српском језику). Разлика се јавља у називима тих одредби и допуна, и наравно, у падежном систему, који се готово изгубио у француском језику, а у српском опстао.

Кључне речи: француски језик, српски језик, адјективална група, адјектив, адвербијална група, адверб, одредба, допуна

Синтагме

Носиоци синтаксичких функција могу да буду појединачне речи (именичке, глаголске, придевске, прилошке). Међутим, значење ових речи може бити проширено формирањем посебних синтаксичких јединица које се зову синтагме. Термин **синтагма** (= **syntagme**) има дугу лингвистичку традицију, а у модерној лингвистици често се употребљава и термин **група** (= **groupe**).¹ А синтагму бисмо могли дефинисати управо онако како ју је дефинисао српски лингвиста М. Стевановић (1974: 153): “Зависна реч и реч коју ова одређује или допуњава чине

¹ У значењу термина *група* у модерној лингвистици употребљава се, нешто ређе, и термин *фраза*.

једну синтаксичку јединицу, скуп речи синтаксички повезаних означавањем једног појма који зовемо синтагмом². Тако, на пример, у француској реченици *Anne regarde attentivement un film*, конституенти - субјекат (*Anne*), предикат (*regarde*) и одредба за начин (*attentivement*) састоје се од по једне речи, а прави (директни) објекат од две речи (неодређени члан *un* + именица *film*),² а у њеном српском еквиваленту, Ана гледа пажљиво филм (= Ана пажљиво гледа филм), сваки од четири конституената - субјекат (Ана), одредба за начин (пажљиво), предикат (гледа) и објекат (филм) чини по једна реч. Али у примеру *La belle Anne regarde très attentivement un film de Claude Lelouch* = Лепа Ана гледа врло пажљиво филм Клода Лелуша (= Лепа Ана врло пажљиво гледа филм Клода Лелуша), сви конституенти сем предиката *regarde* = *gleда* су синтагме. Овакву конструкцију можемо представити на следећи начин: (*La belle*) *Anne* *regarde* (*très*) *attentivement* *un film* (*de Claude Lelouch*) = (Лепа) Ана (врло) пажљиво гледа филм (Клода Лелуша). Из наведеног примера јасно се види да сваку од синтагми чини главна реч и зависни конституенти.

Дакле, делови синтагме су **главна реч** или **центар синтагме** и **зависни конституенти** или **зависни чланови**.

Главна реч или **центар синтагме** је реч која чини лексичко језгро синтагме и за њу се везују зависни конституенти. Поред тога, према врсти главне речи одређује се и врста синтагме. Када је главна реч синтагме именица, реч је о именичкој синтагми, када је придев, реч је о придевској синтагми, када је прилог, реч је о прилошкој синтагми. Важно је напоменути да се обликом синтагме прецизира употреба целе синтагме: у случају именице, падежом (у српском језику), у случају придева, конгруентним обликом,³ у случају прилога, који је непроменљива реч, употребна вредност синтагме зависи од врсте прилога (прилог за начин, време, место и сл.).

Зависни конституенти или **зависни чланови** могу се поделити у две групе:

- Прву групу чине засвисни конституенти који се обично налазе **испред** главне речи и који представљају *специфичне одредбе* те главне речи. Кад је главна реч именица, њена специфична одредба је придевска реч (*belle maison* = *лепа* кућа), кад је главна реч придев, његова специфична одредба је прилог (*très beau* = *веома* леп), кад је главна реч прилог, такође прилог (*très loin* = *веома* далеко).

² У француском језику испред именице најчешће мора да се налази нека одредба.

³ Садржај придевских речи и придевских синтагми приписује се именичком појму на који се односи придевска реч. То је обележено *конгруенцијом*, односно *слагањем* у роду, броју и, у српском језику, падежу.

- Другу групу чине зависни конституенти који се обично налазе **иза** главне речи. Они могу имати функцију *допуне* или *одредбе (детерминанте)*⁴ и најчешће се исказују именичком речи или синтагмом (у српском језику у зависном падежу), без предлога или с предлогом, придевском речи и прилогом (посебно у француском језику), али и неким зависним реченицама.

Овде би требало напоменути да се **зависни конституенти (чланови)** не јављају посебно, тј. сваки за себе, него да заједно са **главном речи** образују јединствену конструкцију одређене функционалне структуре. Тако, на пример, у синтагми *cette belle maison* = та лепа кућа, главна реч је именица *maison* = кућа, а зависни конституенти су демонстратив *cette* = та и квалификатив (описни придев) *belle* = лепа.

У наставку овог дела рада, биће речи о придевским и прилошким синтагмама. Међутим, с обзиром на то да се у модерној лингвистици, као што смо рекли, често употребљава и термин **група**, и с обзиром на то да је један од главних циљева овог рада био да се усагласи, колико је то могуће, терминологија за два различита језика, француски и српски, у даљем тексту ћемо употребљавати следеће термине: **адјективална група** (= **groupes adjectival**) и **адвербијална група** (= **groupes adverbial**).

Структура адјективалне групе у француском језику

Као што је у номиналној групи (= *groupes nominal*) главна реч номен (именица), у адјективалној, односно придевској групи (= *groupes adjectival*) главна реч је адјектив (придев).

Напомена. У значењу термина *groupes adjectival* у француској граматици употребљава се и термин *groupes de l'adjectif*.

(1) У адјективалним групама у француском језику, **испред адјектива (придева)** налазе се:

- **Адверби** односно **прилози** (= **adverbes**) *presque* (= скоро, готово), *tout* (= сасвим, посве, потпуно), *très* (= врло, веома), као на пример: *Une femme très belle.* (= Једна **врло** лепа жена).⁵

Као и адјектив који се налази испред именице, адверб који се налази испред адјектива добија углавном интензивну вредност, на пример: *Une*

⁴ Уместо термина *детерминанта* српски лингвисти у новије време употребљавају термине *детерминативна реч* и *детерминатор*. Ми овде користимо термин *детерминанта* који по облику и значењу највише одговара француском термину *déterminant*.

⁵ Ови адверби се у језику науке и политике често замењују префиксима *hyper-*, *ultra-*: **hypersensible** (= преосетљив, хиперсензибилан), **ultra-rapide** (= ултрабрзи, супербрзи), **ultraviolet** (= ултравиолетни).

femme **admirablement** belle (= Једна **изузетно** лепа жена). Али зато у примеру Cette femme chante **admirablement** (= Та жена пева **изврсно**), адверб **admirablement** (= дивно, изврсно, прекрасно) показује начин, односно реч је о адвербу за начин.

Специфични адверби за интензитет распоређују се у серијама: beaucoup moins (= много мање), beaucoup plus (= много више), beaucoup trop peu ([много] и одвећ мало); bien trop peu (= веома веома мало), bien peu (= веома мало, врло мало), trop peu (= одвећ мало, сувише мало), bien trop (= заиста превише, заиста сувише); très peu (= врло мало, веома мало), si peu (= толико мало), assez peu (= прилично мало) (Chevalier 1997: 79).

- Једна од **партикула** (= **particule**) за одрицање **non** (без цртице) или **pas** (= не), као на пример: Un exposé **non** exhaustif. = [Један] **неисцрпан** извештај). Une fille **pas** laide. ([Дословно: [Једна] девојка **не** ружна = [Једна] девојка [која] није ружна).

(2) **Иза адјектива**, налазе се:

- **Допуне** (= **compléments**) са предлозима à, de, avec, par, dans, en, pour итд., као на пример: Apte **aux** affaires. (= Способан **за** послове). Digne **de** toi. (= Достојан тебе).

Та **допуна** може да буде:

- **Именица** (= **nom**), на пример: Amoureuse **de Paul**. (= Заљубљена у **Павла**).

- **Заменица** (= **pronom**), као на пример: Amoureuse **de lui** (= Заљубљена у **њeга**).

- **Инфинитив** (= **infinitif**) који овде одговара српској конструкцији да + презент (да–конструкција), на пример: Capable **de courir**. (= Способан **да трчи**).

- **Реченица** (= **proposition**), као на пример: Certain **qu'il sait bien sa leçon**, cet élève va tranquillement à l'école. (= Сигуран **да зна добро свој задатак**, тај ученик иде мирно у школу).

Овим допунама треба додати и **допуну за поређење** (која се у француском језику назива **complément du comparatif** = **допуна компаратива**), на пример: Paul est plus jeune **que son frère** (= Павле је млађи **од свог брата**), као и **допуну релативног суперлатива** = **complément du superlatif relatif**, на пример: Ce pays est le plus grand **de tous** (= Та земља је највећа **од свих**).

Кад је реч о допуни за поређење, ваља напоменути да је други елемент компарације уведен поредбеним **que** (= од, него), на пример: Paul est meilleur **que moi** (= Павле је бољи **од мене**, Павле је бољи **него ја**), док је допуна релативног суперлатива уведена предлогом **de** (= од), на пример: Cet élève est le plus jeune **de tous les élèves** (= Тај ученик је најмлађи **од свих ученика**).

Неки адјективи се не пореде зато што имају апсолутно значење које одбацује било какво поређење, или зато што су они сами по себи компаративи или суперлативи; на пример: *aîné* (= прворођени, најстарији), *carré* (= четвороугаони, четвртаст), *circulaire* (= кружни), *double* (= двострук), *principal* (= главни), *triple* (= трострук), *unique* (= једини, јединствен), *ultime* (= последњи) итд.

Адјективи *antérieur* (= предњи, anteriоран), *supérieur* (= горњи, супериоран), *postérieur* (= накнадни, стражњи, постериоран), *inférieur* (= доњи, инфериоран) који су етимолошки компаративи, уводе други елемент компарације предлогом *à*, на пример: *Ce contrat est antérieur à l'autre* (= Тај уговор је старији **од другог**) (Grevisse 1969: 309).

Адјективи *maieur* (= пунолетан; већи; виши) и *mineur* (= малолетан; мањи, млађи; нижи) немају допуне.

Многи адјективи имају довољно детерминисану вредност тако да могу сами да се употребљавају, без допуне; нпр.: *Paul est un homme riche* (= Павле је [један] **богат** човек). Али они понекад траже допуну, нарочито кад их користимо у неком посебном или метафорском значењу; нпр.: *Paul est riche en vertus* (= Павле је **богат у врлинама**).

Неки адјективи представљају само непотпуно значење и зато захтевају допуну; нпр.: *Il est désireux de gloire* (= Он је **жељан славе**).

Неки пак адјективи, као на пример, **mortel** = **смртан**, **смртоносан**, не прихватају допуну.

Структура адјективалне групе у српском језику

Адјективалне групе се углавном формирају од описних адјектива (придева). Реч је о квалификативним речима којима се показују карактеристике именичких појмова. Те карактеристике могу се јављати у различитом интензитету, а главно средство за прецизирање интензитета особине јесу **адверби (прилози) за меру**, као и други начински адверби са сличним значењем.

Ти адверби се употребљавају као **одредбе за меру** (или шире: **одредбе за начин**) и налазе се **испред адјектива**; нпр.: **веома** паметан, **врло** паметан, **довољно** паметан, **прилично** паметан.

Напомена. У значењу термина адјективална група у српској лингвистици чешће се употребљава термин придевска група.

Квалификативне речи показују особине променљивог интензитета. Дакле, те речи могу и да се пореде, односно, оне представљају поре-

диве речи. Из тих разлога, други начин за карактерисање њиховог значења јесте употреба поређења. Уколико поређење вршимо по **једнакости**, односно сличности, квалификативна реч је у позитиву, а појам с којим се пореди исказујемо именичким конституентом у облику генитива с предлогом попут. Још чешћа конструкција је са именичким конституентом у облику номинатива са компаративном, односно поредбеном речцом као. Ваља напоменути да именички конституент има функцију факултативне **поредбене одредбе** (или **одредбе за поређење**). Тако, на пример, конструкција: **лепа** попут богиње може да се замени конструкцијом: **лепа** као богиња.

Међутим, ако се поређење врши по **неједнакости**, адјектив стоји у компаративу, а као зависни члан поредбене конструкције појављује се обавезна **поредбена допуна** (или **допуна за поређење**). Реч је о именичком конституенту у генитиву с предлогом од, на пример: **лепша** од богиње, или у номинативу са компаративном, односно поредбеном речцом него, на пример: **лепша** него богиња.

Ваља напоменути да се и у српском језику, као и у француском, не пореде сви описни адјективи.

У адјективалним групама речи јављају се и разни други чланови који су исказани именицама или именичким групама речи у зависном падежу, с предлогом или без предлога, употребљени у функцији **одредбе** или **допуне**.

Ове одредбе или допуне се налазе **иза адјектива**, на пример: **погодан** за вучу, **тужан** због неуспеха, **срећан** због успеха, **смешан** до суза.

Међу оваквим зависним члановима треба издвојити групу под називом **рекцијске допуне** које се јављају када придев показује неку релацију између именичког појма који одређује и именичког појма исказаног зависним чланом; нпр.: **достојан** љубави (генитив), **пун** љубави (генитив), **различит** од Петра (од + генитив), **слична** сестри (датив), **љубазан** према професорима (према + датив), **поносан** на оца (на + акузатив), **уверен** у ту причу (у + акузатив), **оран** за посао (за + акузатив), **одушевљен** том девојком (инструментал), **сагласан** са братом (са + инструментал), **луд** за Аном (за + инструментал), **умерен** у пићу (у + локатив). Из ових примера јасно се види да конституентски облик зависног члана зависи од рекције адјектива.

Дакле, анализа адјективалних група веома поносан на своју кћерку, црвен као рак и мали растом би изгледала овако: у првој групи адверб веома има функцију **одредбе за меру**, адјектив поносан је **главна реч**, предлог на + номинална група (синтагма) у акузативу своју кћерку

налазе се у функцији **рекцијске допуне**; у другој групи адјектив у позитиву црвен јавља се као **главна реч**, а поредбена речца као и именица снег у номинативу имају функцију **поредбене одредбе**; у трећој адјектив мали је **главна реч**, а именица у инструменталу растом је **одредбени зависни члан**.

Напомена. Адјективалним групама бисмо могли да додамо и бројне партитивне синтагме. У партитивним синтагмама постоји једна партитивна реч, тј. реч са партитивним значењем. С обзиром на то да је реч о бројној партитивној синтагми, партитивна реч је бројна реч, односно основни број (осим бројева један, два, три, четири), збирни број или бројна именица. Зависни чланови синтагме врше функцију партитивне допуне. Дакле, на синтаксичком плану, у партитивној синтагми **шест** младића, основни број **шест** је главна реч, а именица у ген. мн. младића налази се у функцији партитивне допуне. Али зато је на семантичком плану овде битнија именица која је у партитивном генитиву, будући да се њоме именује појам о коме је реч. Из тих разлога се овакве групе речи зову **бројне партитивне синтагме**.

Структура адвербијалне групе у француском језику

Као што је у номиналној групи главна реч номен (именица), у адјективалној адјектив (придев), у адвербијалној групи (= *groupe adverbial*) главна реч је адверб (прилог). Тако, на пример, у групи речи **très loin d'ici** = **врло далеко** одавде, адверб **loin** = **далеко** је главна реч ове групе, а адверб **très** = **врло** и именица са посесивом и предлогом **de notre école** = **од наше школе** јесу зависни конституенти.

Напомена. У значењу термина *groupe adverbial* у француским граматикама употребљава се и термин *groupe de l'adverbe*.

У француском језику, испред адверба може да се нађе један или више других адверба, на пример: Il court **très vite**. (= Он трчи **врло** брзо). Il marche **extrêmement vite** (= Он хода **необично/јак** брзо).

Адверб може да буде праћен **допуном** (= **complément**) уз коју стоји неки предлог или поредбено **que** (= од, него). Та допуна се налази:

- Иза адверба за количину и иза **pas** (= не, нема) и **point** (= не, нема); на пример: beaucoup **de femmes** (= много **жена**), peu **de fautes** (= мало **грешака**), pas **d'argent** (= нема **новца**), point **de pitié** (= нема **сажаљења**).

Конструкције са адвербом за количину, као на пример: peu **de lait**, assez **de pommes**, beaucoup **de fautes**, одговарају српским прилошким партитивним синтагмама: мало **млека**, доста **јабука**, много **грешака**.

- Иза адверба за начин: *antérieurement* (à) (= пре, раније), *conformément* (à) (= према, по, у складу са), *conséquemment* (à) (= према томе, дакле; доследно; према), *convenablement* (à) (= по, према), *dépendamment* (de) (= зависно [од]), *différemment* (de) (= различито [од]), *indépendamment* (de) (= независно од, без обзира на, осим уз), *inférieurement* (à) (= испод; горе, лошије од), *postérieurement* (à) (= касније, накнадно, иза), *préféremment* (à) (= пре него), *proportionnellement* (à) (= сразмерно), *relativement* (à) (= у вези са, у односу, у погледу), *supérieurement* (à) (= много боље; супериорно, савршено) итд.; на пример: *indépendamment de lui* (= независно од њега).

Као и описни адјективи (придеви), и неки адверби имају различите степене значења. То су адверби *loin* (= далеко), *longtemps* (= дуго), *près* (= близу), *tôt* (= рано, скоро), *tard* (= касно), већина прилога на - *ment*, на пример *doucement* (= тихо, благо), затим придеви који су прилошки употребљени и који модификују глагол, на пример *voir clair* (= видети **јасно**) и прилози *beaucoup*, *peu*, *bien*, *mal* (в. доле).

Адверби за количину и начин *beaucoup* (= много), *peu* (= мало), *bien* (= добро), *mal* (= лоше, рђаво) имају за компаратив супериорности облике *plus - davantage* (= више), *moins* (= мање), *mieux* (= боље), *pis* или *plus mal* (= горе, лошије), а за релативни суперлатив облике *le plus* (= највише), *le moins* (= најмање), *le mieux* (= најбоље), *le pis* или *le plus mal* (= најгоре, најлошије).

Структура адвербијалне групе у српском језику

Адвербијалне групе формирају се најчешће од адверба за начин који су већином изведени од описних адјектива. То су, као и код адјективалних група, квалификативне речи којима се показују карактеристике глаголских појмова. Те карактеристике могу се јављати у различитом интензитету, а главно средство за прецизирање интензитета особине јесу **адверби за меру** и други начински адверби сличног значења.

Напомена. У значењу термина адвербијална група у нас се чешће употребљава термин прилошка група.

Као и код адјективалних група, ти адверби се употребљавају као **одредбе за меру** (или шире: **одредбе за начин**) и налазе се **испред адверба**; нпр.: **веома** паметно, **врло** паметно, **довољно** паметно, **прилично** паметно.

Видели смо да квалификативне речи могу и да се пореде, пошто оне показују особине променљивог интензитета (в. т. 3). Дакле, оне представљају поредиве речи и зато је други начин за карактерисање

њиховог значења употреба поређења. Ако поређење вршимо по **једнакости**, квалификативна реч је у позитиву, а појам с којим се пореди исказан је именичким конституентом у облику генитива с предлогом попут, на пример: **брзо** попут авиона, или чешће у облику номинатива са поредбеном речцом као, на пример: **брзо** као авион. Тај именички конституент има функцију факултативне **поредбене одредбе**.

Уколико се поређење врши по **неједнакости**, адверб се налази у компаративу, а као зависни члан поредбене конструкције јавља се обавезна **поредбена допуна** (или **допуна за поређење**). Реч је о именичком конституенту у генитиву с предлогом од, на пример: **брже** од авиона, или у номинативу с поредбеном речцом него, на пример: **брже** него авион.

У адвербијалним групама јављају се, као и у адјективалним групама, и други зависни чланови који су исказани именицама или номиналним групама у зависном падежу (с предлогом или без предлога), употребљени у функцији **одредбе** или **допуне**. Ове одредбе или допуне се налазе **иза адверба**, на пример: **далеко** од куће, **убрзо** после представе, **заједно** са другарицом.

Међу оваквим зависним члановима ваљало би издвојити групу под називом **рексијске допуне** које се јављају када адверб показује неку релацију између глаголског појма који одређују и именичког појма исказаног зависним чланом; нпр.: (урадити) **другачије** од пријатеља (од + генитив), **различито** од шефа (од + генитив), **слично** брату (датив), **сагласно** са одлуком (са + инструментал).

Напомена. Адвербијалним групама бисмо могли да додамо и адвербијалне, односно прилошке партитивне синтагме. Тако, на пример, у синтагмама мало млека, доста јабука, много грешака о којима је било речи у претходној тачки овог рада, постоји једна партитивна реч, а то је **адверб за количину**. Та партитивна реч је на синтаксичком плану главна реч синтагме и она захтева **партитивну допуну**, односно именички конституент у облику партитивног генитива. Према томе, у наведеним групама, **главна реч** је мало, доста, много, док су именице у партитивном генитиву млека, јабука, грешака зависни чланови који врше функцију **партитивне допуне**. Али зато је на плану значења, односно на семантичком плану, овде битна именица у партитивном генитиву, будући да се њоме именује појам о коме је стварно реч. Из тих разлога се овакве групе речи зову **прилошке** или **адвербијалне партитивне синтагме**.

На основу онога што је до сада изложено, да се закључити да су адјективалне и адвербијалне групе у француском и српском језику

слично организоване. Заједничко им је то што се за главну реч везују зависни конституенти, као и то што се према њеној врсти одређује тип групе речи: ако је главна реч адјектив (придев), реч је о адјективалној групи, ако је адверб (прилог), реч је о адвербијалној групи. Кад је реч о зависним конституентима, они се, у оба језика, распоређују испред и иза главне речи. Они који су испред главне речи углавном имају функцију одредбе, а они који су иза углавном функцију допуне (и одредбе у српском језику). Разлика се јавља у називима тих одредби и допуна, и наравно, у падежном систему, који се готово изгубио у француском језику, а у српском опстао.

Литература:

1. BELIĆ, Aleksandar. Opšta lingvistika – O jezičkoj prirodi i jezičkom *Razvitku*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1998.
2. PIPER, Predrag, ANTONIĆ, Ivana, RUŽIĆ, Vladislava, TANASIĆ, Sreto, POPOVIĆ, Ljudmila, TOŠOVIĆ, Branko. *Sintaksa savremenoga srpskog jezika: prosta rečenica*. U redakciji akademika Milke Ivić., Beograd: Institut za srpski jezik SANU - Beogradska knjiga – Matica srpska, 2005.
3. RADOVANOVIĆ, Milorad. *Planiranje jezika i drugi spisi*. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 2004.
4. STANOJČIĆ, Živojin, POPOVIĆ, Ljubomir. *Gramatika srpskoga jezika* (peto, ispravljeno izdanje). Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1997.
5. STEVANOVIĆ, Mihailo. *Savremeni srpskohrvatski jezik, II, Sintaksa*. Beograd: Naučna knjiga, 1974.

1. ARRIVE, Michel. *Le Français moderne*. Paris: Flammarion, 1964.
2. BENVENISTE, Emile. *Problèmes de linguistique générale*. Paris: Gallimard, 1966.
3. BESCHERELLE. *La Grammaire pour tous*. Paris: Hatier, 2006.
4. BOER, M. *Syntaxe du français moderne*. Paris : Colin, 1994.
5. CHEVALIER, Jean-Claude, BLANCHE-BENVENISTE, Claire, ARRIVE, Michel, PEYTARD, Jean. *Grammaire du français contemporain*. Paris: Larousse, 1997.
6. DAMOURETTE, J. et PICHON, Ed. *Des Mots à la Pensée. Essai de Grammaire de la Langue française, 7 vol.* Paris: D'Artrey, 1911-1950.
7. DUBOIS, Jean. *Grammaire structurale du français*. Paris : Larousse, 1969.
8. FILIPOVIĆ, Rudolf. *Teorija jezika u kontaktu*. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti - Školska knjiga, 1986.
9. GREVISSE, Maurice. *Le Bon Usage*. Gembloux (Belgique): Editions J. Duculot, S. A., 1969.

10. KRSTIĆ, Nenad. Prilozi uporednoj francusko-srpskoj leksikologiji. Novi Sad: Zmaj, 2005.
11. KRSTIĆ, Nenad. Francuski i srpski u kontaktu – struktura proste rečenice i *Prevođenje*. Sremski Karlovci - Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, 2008.
12. LITRE, Emile. *Dictionnaire de la Langue française*. Paris : Gallimard – Hachette, 1959.
13. ROBERT, Pierre. *Le Petit Robert*. Paris: Société du Nouveau Littré, 1967.
14. ROGLIĆ, Vera. Kontrastivna analiza posmatranih lingvističkih datosti u francuskom i srpskohrvatskom jeziku i neki radovi sa drugim temama. Beograd: Čigoja, 2004.
15. WAGNER, R.-L. et PINCHON, J. *Grammaire du français classique et moderne*. Paris : Hachette, 1962.

Quelques remarques sur le groupe adjectival et le groupe adverbial en français et en serbe

Résumé: Ce texte porte sur la structure du groupe adjectival et du groupe adverbial en français et en serbe. Notre analyse a démontré que ces groupes dans les deux langues sont organisés d'une ressemblance plus ou moins proche. En français et en serbe, le groupe adjectival ou le groupe adverbial comportent toujours un adjectif ou un adverbe appelé noyau; ce noyau est indispensable et, la plupart du temps, il est accompagné d'autres mots qui sont appelés constituants du groupe adjectival ou du groupe adverbial. Ces constituants, dans les deux langues, sont placés soit avant, soit après le noyau. Ceux qui se trouvent avant le noyau remplissent, le plus souvent, la fonction du déterminant, et ceux qui se trouvent après le nom, la fonction du complément. La différence existe dans les termes de ces déterminants et de ces compléments, et, bien entendu, dans le système de cas qui, dans la langue française, n'existe presque plus, et dans la langue serbe, existe encore.

Mots-clés: langue française, langue serbe, groupe adjectival, adjectif, groupe adverbial, adverbe, déterminant, complément